

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
МОЗ УКРАЇНИ»

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ

ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції

Дніпро
2020

Редакційна колегія:

д. філол. н., проф. **Т. В. Філат** (відп. ред.);

к. філол. н., ст. викладач **Н. В. Кузнецова**;

к. філол. н., ст. викладач **К. Ю. Перинець**.

Актуальні проблеми навчання іноземних студентів. Матеріали ХХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпро, 2020. – 199 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції. Розглядаються актуальні проблеми навчання іноземних студентів, а також питання методики викладання української, російської, латинської та іноземних мов у вищій школі.

Для спеціалістів-філологів, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, студентів-філологів.

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

Afin de répondre à la question de l'interaction des usages oral et écrit dans la communication, il faut réaliser une analyse psychophysiological et linguistique, puisque la maîtrise du langage comporte la maîtrise des dispositifs psychophysiologicals et d'un certain volume de matériel linguistique.

En fonction du type de dispositif principal d'analyse, nous pouvons distinguer l'expression dicible, audible et visible. Les deux premiers types d'expression comprennent l'usage oral et présupposent la participation d'au moins deux acteurs, l'un articulante un message et l'autre le percevant et le transformant. L'expression visible représente un ensemble de signes linguistiques perçus par les canaux optiques depuis des sources d'information telles qu'un texte imprimé, un écran, etc.

Au premier abord, il est possible de croire que l'expression orale et l'expression écrite sont des sujets physiologiques indépendants, puisque la perception des ondes sonores est à l'origine de l'ouïe, la perception des stimulus chimiques à l'origine de la vue, et la fonction motrice à l'origine de l'émission de la voix. Cependant, après une analyse plus détaillée, il s'avère que les dispositifs d'analyse de l'expression et de la perception font partie d'un schéma psychique cohérent concernant les deux types d'usage.

Перинець К. Ю., Салова О. В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

ОДНОКОРЕНЕВІ СЛОВА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Як відомо, потужний арсенал словотвірних засобів української мови значно ускладнює процес її вивчення іноземними студентами. На початковому етапі іноземців знайомлять з однокореневими словами (*книга, книгарня, книжка, книжковий* тощо), але через дефіцитну кількість годин подібним моделям не приділяється належної уваги. Як наслідок, незнання словотвірних норм української мови простежується не тільки в процесі комунікації, а й у

словниковому запасі іноземця. Методистами доведено, що «слово може увійти в активний словник, якщо воно буде представлено учню від 6-7 і до 40 разів» [1, с. 121]. При ретельному відборі лексики слід особливу увагу приділяти саме однокореневим словам, які певною мірою можуть вирішити цю проблему.

Для навчальних цілей відбираються і створюються спеціальні лексичні глосарії, які містять максимальну кількість слів, необхідних для засвоєння протягом певної кількості годин. Критеріями відбору лексичних одиниць є такі чинники: 1. Семантична цінність слова і його потрібність для спілкування. 2. Частотність вживання. 3. Ситуативно-тематична належність слова. 4. Здатність слова поєднуватися з іншими лексичними одиницями. 5. Словотвірні можливості слова. 6. Навчально-методична доцільність введення слова. 7. Професійна необхідність введення слова [1, с. 121].

Введення словотвірних моделей у спрощеному вигляді має відбуватися на початковому етапі, водночас відбираються і відпрацьовуються різні словотвірні парадигми. Важливо, щоб подібні приклади не були «ізолюваними», а супроводжувалися текстовим матеріалом, що сприяє більш швидкому запам'ятовуванню нових лексичних одиниць. Одночасно можна обирати різні вектори: наводити тільки слова однієї частини мови або повний словотвірний ланцюжок. У будь-якому разі процес запам'ятовування нової лексики буде динамічним і навіть захоплюючим. На цьому матеріалі зазвичай відпрацьовуються формальні ознаки приналежності слів до тієї чи іншої частини мови. Наприклад, окрему групу складають віддієслівні іменники, які позначають осіб за професією, за родом діяльності або за інтересами: *писати – письменник; викладати – викладач; вчити – вчитель; водити – водій; читати – читач* тощо. В іншій парадигмі подаються іменники, утворені від іменників: *школа – школяр – школярка; бібліотека – бібліотекар; аптека – аптекар; деканат – декан; поліція – поліцейський; перукар – перукарня* тощо. Слід звернути увагу на складні слова: *іноземець (іноземка), домогосподарка, екскурсовод, пішохід*; словосполучення: *медична сестра – медсестра* і подібні.

Велику групу складуть слова, які називають предмети побуту, канцелярські товари, одяг, їжу тощо, тобто загальноживана лексика, яка необхідна для успішної комунікації в різних ситуаціях. Доцільніше розподіляти такі ланцюжки за тематичними групами («Аудиторія», «Будинок, квартира», «Їжа», «Одяг» та ін.). Наприклад, тема «Будинок, квартира» охоплює наступний діапазон прикладів: *спати – спальня; вішати – вішалка; дім – домашній – домофон – домогосподарка* (прислівники *вдома, додому*); *холод – холодний – холодильник – охолоджувати; година – годинник* тощо.

Подобні словотвірні моделі також закріплюються в процесі виконання різних завдань і вправ. Наведемо приклади.

Вправа 1. Вставте замість крапок слова *чай, чайна, чайник, чашка*.

Мій друг любить пити зелений Червоний ... стоїть на столі. У друга є стакан, а у мене є У вас є ... ложка?

Вправа 2. Вставте замість крапок слова *дім, домашній, домофон, домогосподарка, вдома, додому*.

Мій батько – інженер, а моя мати – Де твоя сестра? Вона ... ? Ви йдете ...? У мене не працює Мені подобається наш великий гарний У вас є ... телефон?

Подібні вправи та завдання полегшують запам'ятовування та відпрацювання граматичного матеріалу, урізноманітнюють та поживляють навчальний процес. Така робота сприяє більш швидкій адаптації іноземця в іншомовному культурному оточенні та вдосконаленню навичок комунікації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Крючкова Л. С. Практическая методика обучения русскому языку как иностранному: учеб. пособие / Л. С. Крючкова, Н. В. Мощинская. – 2-е изд. – М.: Флинта: Наука, 2011. – 480 с.